

**A                    Syed Adnan bin Syed Abdullah lwn Pendakwa Raya**

MAHKAMAH RAYUAN (PUTRAJAYA) — RAYUAN JENAYAH NO  
C-05-59 TAHUN 2000

**B**                    SURIYADI, HASAN LAH DAN AHMAD MAAROP HMR  
20 SEPTEMBER 2010

**C**                    *Keterangan — Keterangan ikut keadaan — Beban pembuktian — Sama ada keterangan pendakwaan dianalisa dan ditimbang secara menyeluruh dan betul — Sama ada kes melampaui keraguan munasabah terhadap perayu dibuktikan — Akta Keterangan 1950*

**D**                    *Undang-Undang Jenayah — Kanun Keseksaan — s 302 — Membunuh — Rayuan — Sama ada niat untuk membunuh dibuktikan — Sama ada tindakan membunuh disebabkan bangkitan marah besar dan mengejut — Sama ada rayuan terhadap sabitan dan hukuman mati dibenarkan*

**E**                    Ini adalah rayuan perayu terhadap sabitan dan hukuman mati yang dikenakan ke atasnya oleh hakim bicara di bawah s 302 Kanun Keseksaan. Perayu didapati membunuh si mati, seorang perempuan di sebuah pondok selepas si mati menolak kemahuannya untuk bercumbu. Kematian si mati disebabkan kecederaan teruk di kepalanya akibat pukulan trauma tumpul. Keterangan menunjukkan bahawa terdapat lebih dari satu pukulan ke atas kepalanya. Perayu dalam pembelaannya mendakwa bahawa dia memukul si mati dengan sebatang kayu sekali sahaja dan ia berbuat demikian disebabkan si mati telah membangkitkan kemarahannya dengan kata-kata kesat terhadapnya. Perayu mendakwa bahawa tindakan tersebut tidak dirancang dan ianya satu tindak balas terhadap tindakan si mati membangkitkan kemarahannya. Hakim bicara menolak pembelaan perayu atas dasar tidak boleh dipercayai dan tidak menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pendakwaan yang telah dibuktikan melampaui keraguan yang munasabah. Isu-isu yang perlu ditentukan oleh mahkamah adalah: (i) sama ada hakim bicara telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa pengecualian-pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksaan tidak terpakai; (ii) sama ada tindakan perayu membunuh disebabkan bangkitan marah besar dan mengejut; dan (iii) sama ada mahkamah patut mempertimbangkan sabitan kesalahan perayu di bawah s 304 Kanun Keseksaan iaitu menyebabkan kematian tanpa niat untuk membunuh.

**Diputuskan,** menolak rayuan:

(1) Kes pihak pendakwaan adalah bergantung kepada keterangan ikut

- keadaan dan kesalahan tersebut berlaku sebelum berkuatkuasanya pindaan kepada s 180 Kanun Prosedur Jenayah. Dengan itu, beban ke atas pihak pendakwaan adalah seperti dinyatakan dalam kes *Arulpragasam v Sandaraju v Public Prosecutor* iaitu bukti melampaui keraguan munasabah di penutup kes pihak pendakwaan. Keterangan-keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan telah dianalisa dan ditimbang oleh hakim bicara secara menyeluruh dan dengan betul. Kesemua keterangan ikut keadaan yang ada, tanpa mengambil kira percakapan beramaran perayu, menjurus kepada satu kesimpulan sahaja iaitu perayu yang membunuh si mati. Hakim bicara adalah betul dalam keputusannya bahawa pihak pendakwaan telah membuktikan kes melampaui keraguan yang munasabah terhadap perayu dan keputusan hakim bicara memanggil perayu mengemukakan pembelaannya adalah juga betul (lihat perenggan 25 & 31). A
- (2) Hakim bicara telah mempertimbangkan pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksan dan memutuskan bahawa keterangan perayu mengenai apa yang berlaku di dalam pondok tempat kejadian merupakan satu tindakan perayu sebagai fikir semula ('afterthought') untuk melepaskan diri daripada pertuduhan. Hakim bicara telah memberi penilaian sepenuhnya ke atas pembelaan perayu. Dalam membuat keputusannya sama ada berkaitan isu fakta atau undang-undang yang berbangkit daripada pembelaan perayu, hakim bicara tidak melakukan apa-apa kesilapan atau salah arah dalam undang-undang (lihat perenggan 34–35). B
- (3) Beban perayu mewujudkan pembelaan di bawah pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksan berdasarkan imbalan kebarangkalian. Hakim bicara memutuskan bangkitan marah datang dari perayu sendiri. Apa yang dilakukan dan diucapkan oleh si mati sebelum dia diserang perayu, jikapun benar, tidak mencukupi untuk membentuk satu bangkitan marah besar dan mengejut. Tiada sebab juga perayu mengejar si mati hingga ke dalam pondok selepas si mati menolak kemahuannya hendak bercumbu di luar pondok. Tiada sebab juga perayu menyerang si mati tanpa belas kasihan. Keterangan menunjukkan bangkitan marah tersebut disebabkan dan dimulakan oleh perayu sendiri dan perayu menggunakan alasan tersebut untuk menyerang si mati (lihat perenggan 38–39). C
- (4) Hakim bicara dipercayai telah menggunakan ujian 'reasonable man' untuk mencapai keputusan kerana ujian tersebut adalah satu prinsip undang-undang yang mantap. Berdasarkan keterangan yang ada perbuatan dan percakapan si mati terhadap perayu sebelum diserang oleh perayu tidak membentuk bangkitan marah besar dan mengejut untuk mengakibatkan perayu hilang kawalan ke atas dirinya dan mewajarkan tindak balas perayu dengan begitu kejam. Juga proviso (a) kepada D
- E
- F
- G
- H
- I

- A pengecualian 1 s 300 Kanun Keseksaan terpakai terhadap perayu kerana perayu sendiri yang menyebabkan si mati bertindak sedemikian rupa terhadapnya (lihat perenggan 40).
- B (5) Tidak ada sebab perayu perlu menyerang si mati dengan begitu kejam setelah dia merampas kayu daripada si mati kerana si mati tidak bersenjata dan lagipun si mati seorang perempuan. Pada ketika itu si mati tidak mampu menyerang dan tidak mengancam serta mendatangkan bahaya kepada perayu. dan keputusan hakim bicara bahawa pengecualian 4 s 300 Kanun Keseksaan juga tidak terpakai terhadap perayu (lihat perenggan 42).
- C (6) Hakim bicara tidak terkhilaf apabila beliau memutuskan bahawa pihak pendakwaan telah berjaya membuktikan kesnya terhadap perayu melampaui keraguan yang munasabah di akhir kes dan sabitan terhadap perayu adalah selamat. Oleh itu menolak rayuan perayu dan mengekalkan sabitan dan hukuman mati ke atasnya (lihat perenggan 43).
- D

**[English summary]**

- E This was the appellant's appeal against the conviction and death sentence meted on him by the trial judge under s 302 of the Penal Code. The appellant was found to have murdered the deceased, a woman, at a hut after the deceased refused his desire for romance. The death of the deceased was caused by serious injuries to her head as a result of blunt trauma force. The evidence showed that there was more than one blow on her head. The appellant in his defence alleged
- F that he hit the deceased with a piece of wood only once and he did it as the deceased had provoked him with rough words towards him. The appellant submitted that the act was not planned and it was a reaction to the act of the deceased who had provoked him. The trial judge rejected the appellant's defence on the grounds that it was not credible and did not cast any doubt on the prosecution's case which was proved beyond reasonable doubt. The issues
- G to be determined by the court were: (i) whether the trial judge had erred in law and facts when deciding that the exceptions 1 and 4 of s 300 of the Code were applicable; (ii) whether the appellant's act of killing was as a result of the grave and sudden provocation; (iii) whether the court ought to consider the conviction of the appellant for the offence under s 304 of the Penal Code ie
- H causing the death without the intention to kill.

**Held**, dismissing the appeal:

- I (1) The prosecution's case depended on the circumstantial evidence and the offence was committed before the amendment to s 180 of the Criminal Procedure Code came into effect. Therefore, the burden on the prosecution was as stated in the case of *Arulpragasam a/l Sandaraju v Public Prosecutor* ie prove beyond reasonable doubt at the end of the prosecutions' case. The evidence adduced by the prosecution was

- analysed and considered by the trial judge as a whole and correctly. All the circumstantial evidence available, without taking into account the appellant's cautioned statement, pointed to only one conclusion ie the appellant killed the deceased. The trial judge was correct in his decision that the prosecution had proved the case beyond reasonable doubt against the appellant and the trial judge's decision in calling the appellant to enter his defence was also correct (see paras 25 & 31). A B
- (2) The trial judge had considered exceptions 1 and 4 of s 300 of the Penal Code and concluded that the appellant's testimony as to what took place in the hut where the incident took place was an afterthought to escape the charge. The trial judge had made a maximum evaluation on the appellant's defence. In coming to the conclusion whether in relation to facts or law arose from the appellant's defence, the trial judge did not make any error or misdirection in law (see paras 34–35). C
- (3) The appellant's burden to create a defence under exceptions 1 and 4 of s 300 of the Penal Code was on the balance of probability. What was done and said by the deceased before she was attacked by the appellant, even if correct, was insufficient to cause sudden and grave provocation. There was no reason for the appellant to chase the deceased to the hut after the deceased rejected his desire to romance outside the hut. There was also no reason for the appellant to attack the deceased without mercy. The evidence showed that the provocation was caused and started by the appellant himself and the appellant used that excuse to attack the deceased (see paras 38–39). D E
- (4) The trial judge was believed to have used the 'reasonable man' test to come to the decision as the test is an established principle of law. Based on the evidence that the act and the words of the deceased against the appellant before being attacked by the appellant did not constitute grave and sudden provocation so as to cause the appellant lost control of himself and warranted the appellant's violent reaction. Also proviso (a) to exception 1 of s 300 of the Penal Code is applicable against the appellant as the appellant himself caused the deceased to act in the way she had towards him (see para 40). F G
- (5) There was no reason for the appellant to attack the deceased in such a violent manner after he seized the wood from the deceased as the deceased was not armed and moreover the deceased was a woman. At that time, the deceased could not attack and did not threaten or cause danger to the appellant and the decision of the trial judge that exception 4 to s 300 of the Penal Code also was not applicable on the appellant (see para 42). H I

- A (6) The trial judge had not erred when he decided that the prosecution had proved its case against the appellant beyond reasonable doubt at the end of the case and the conviction against he appellant was safe (see para 43).]

**Nota-nota**

- B Untuk kes mengenai beban pembuktian, lihat 7(1) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2011 Reissue) perenggan 771.  
Untuk kes-kes mengenai s 302 Kanun Keseksaan, lihat 4 *Mallal's Digest* (4th Ed, 2010 Reissue) perenggan 1698–1776.

**C Kes-kes yang dirujuk**

*Arulpragasam all Sandaraju v PP* [1997] 1 MLJ 1, MP (dirujuk)  
*Bala anak Matik v PP* [2006] 3 MLJ 516, MR (dirujuk)  
*Chan Chwen Kong v PP* [1962] MLJ 307, MR (dirujuk)  
*Che Omar bin Mohd Akhir v PP* [2007] 4 MLJ 309, MP (dirujuk)

- D *Dalip Bhagwan Singh v PP* [1998] 1 MLJ 1, MP (dirujuk)  
*Ikau anak Mail v PP* [1973] 2 MLJ 153, MP (dirujuk)  
*Lorensus Tukan v PP* [1988] 1 MLJ 251, MA (dirujuk)  
*Mat Sawi bin Bahodin v PP* [1958] MLJ 189, MR (dirujuk)  
*PP v Hanif Basree bin Abdul Rahman* [2008] 3 MLJ 161; [2008] 4 CLJ 1, MP (dirujuk)  
E *Teoh Seng Lian v PP* [1986] 1 MLJ 474, MA (dirujuk)

**Undang-undang yang dirujuk**

- F Kanun Keseksaan ss 300, Pengecualian 1, Pengecualian 4, 302, 304  
Kanun Prosedur Jenayah s 180

**Rayuan daripada:** Perbicaraan Jenayah 45–4 Tahun 1998 (Mahkamah Tinggi, Kuantan)

- Bernard George (Tay, Bernard & Cheong) bagi pihak perayu.*  
G *Azizan bin Md Arshad (Timbalan Pendakwa Raya, Jabatan Peguam Negara) bagi pihak responden.*

**Hasan Lah HMR:****H PENGENALAN**

- I [1] Perayu adalah tertuduh pertama di Mahkamah Tinggi Kuantan yang menghadapi pertuduhan membunuh sementara Mohd Yusuf bin Hitam iaitu tertuduh kedua dituduh bersubahat dengannya melakukan kesalahan tersebut. Pertuduhan terhadap perayu adalah seperti berikut:

Bahawa kamu, pada 27hb. Januari, 1997 di antara jam 7.37 malam hingga 10.00 malam, bertempat di kawasan pelupusan sampah Kampung Bentan, Kuala Pahang, dalam Daerah Pekan, di dalam Negeri Pahang Darul Makmur, dengan niat

membunuh, telah menyebabkan kematian terhadap Kamriah binti Ismail (No. KPT: 590320-03-5548) berumur 38 tahun, maka kamu dengan ini, telah melakukan kesalahan membunuh dengan niat yang boleh dihukum di bawah Seksyen 302 Kanun keseksaan.

A

[2] Di akhir kes, perayu telah didapati bersalah dan disabitkan oleh hakim bicara dan dia dijatuhkan hukuman mati. Perayu merayu terhadap keputusan tersebut dan pada 24 Mac 2010 kami telah menolak rayuan perayu tersebut dan sabitan serta hukuman yang dijatuhkan telah dikekalkan. Alasan-alasan bagi keputusan kami adalah seperti berikut.

B

C

#### KES PENDAKWAAN

[3] Kes pihak pendakwaan sebagaimana yang telah dirumuskan oleh hakim bicara daripada keterangan saksi-saksi pihak pendakwaan ialah si mati bekerja sebagai seorang pelayan pelanggan atau GRO di Lazer Bar, Kuantan. Si mati telah menjalinkan hubungan cinta dengan Mohd Yusuf bin Hitam ('Yusuf') iaitu tertuduh kedua yang sering mengunjungi tempat si mati bekerja bersama-sama dengan perayu

D

E

[4] SP15 (Maziah bt Mustafa) dan si mati tinggal di sebuah rumah pangsa di Jalan Wong Ah Jang, Kuantan. Pada 27 Januari 1997 jam 11 pagi si mati telah datang ke bilik SP15 dan memberitahu SP15 bahawa dia hendak keluar bersama perayu untuk pergi ke rumah Yusuf di Peramu, Pekan. Si mati berada bersama SP15 sehingga dia meninggalkan rumah pangsa tersebut tengah hari itu. Semasa si mati berada di dalam bilik SP15, SP15 ada mendengar dua kali panggilan telefon perayu kepada telefon bimbit si mati. Panggilan pertama meminta si mati menunggu di bilik dan panggilan kedua menyuruh si mati turun daripada rumah pangsa tersebut.

F

G

[5] Pada petang hari yang sama si mati menghubungi SP15 melalui telefon bimbit SP15 sebelum dan selepas waktu berbuka puasa. Si mati ada menyatakan di mana dia berada dan dengan siapa serta apa yang mereka lakukan. Itulah kali terakhir SP15 bercakap dengan si mati. SP15 ada cuba menghubungi si mati selepas itu tetapi tidak berjaya. SP15 ada berjumpa dengan perayu dua hari selepas itu dan bertanya ke mana mereka pergi dan di mana si mati dan perayu menjawab mereka hanya pergi berjalan-jalan dan dia tidak tahu di mana si mati.

H

I

[6] Jasad rentong si mati telah ditemui oleh SP6 (Abdul Rahim bin Mohd Shah) pada pagi 30 Januari 1997 semasa dia pergi ke kawasan buangan sampah sisa kilang di Kampong Bentan, Peramu, Pekan. Dia memaklumkan perkara

- A itu kepada majikannya SP9 (Ahmad Safarudin bin Mustafa) yang datang ke tempat itu dan mengesahkannya sebagai mayat manusia dan seterusnya menghubungi pihak polis.
- B [7] SP30 (Lathifi bin Ahmad) bertugas sebagai Ketua Polis Daerah Pekan ketika itu dan sebagai pegawai penyiasat kes telah pergi ke tempat kejadian yang terletak lebih kurang 6km daripada IPD Pekan pada pagi 30 Januari 1997. SP9 dan SP6 telah menunjukkan kepadanya mayat si mati yang didapati terbakar dan identiti serta jantina tidak dapat dipastikan. Mayat tersebut terletak 6–7 meter daripada pondok kayu bertiang yang di dalamnya terdapat dua bilik tidur dan satu ruang tamu. Dia nampak kesan darah diseret daripada ruang tamu ke arah tangga dan pada anak tangga. Sebatang kayu beluti P10 dijumpai di ruang tamu dekat pintu masuk dan padanya terlekat sehelai rambut. SP30 juga jumpa skaf P48 di ruang tamu pondok itu serta kasut biru P47 di luar pintu. SP30 juga nampak jam tangan P46 di tangan si mati dan waktunya menunjukkan pukul 8.20. Pada mayat si mati juga terdapat cebisan-cebisan seluar warna biru dan baju putih.
- C
- D
- E [8] Pakar patologi SP7 yang ketika itu bertugas di Hospital Tengku Ampuan Afzan ('HTAA') Kuantan telah dibawa oleh polis ke tempat mayat dijumpai pada hari yang sama. Dia mengesahkan mayat itu adalah mayat seorang wanita berumur 30an yang mati dalam masa tiga hari. Dia mengarahkan supaya mayat dibawa ke HTAA untuk bedah siasat dan menghubungi pakar forensik di Hospital Kuala Terengganu untuk buat bedah siasat. SP7 mengenalpasti mayat tersebut adalah mayat wanita daripada punggungnya dan kemaluannya. Dia juga mendapati bahagian kemaluan mayat ditutup dengan tuala wanita yang separuh terbakar. SP7 telah memeriksa keadaan di tempat kejadian dan membuat kesimpulan bahawa si mati dibunuh di dalam pondok iaitu dipukul dengan kayu seperti P10 yang terdapat di situ, ditarik keluar mengikut kesan darah dari pondok ke tempat mayat dijumpai dan dibakar. Katanya kalau pukulan dengan kayu itu ditujukan ke kepala kemungkinannya ia menyebabkan kematian, kalau di badan tidak semestinya menyebabkan kematian.
- F
- G
- H [9] SP24, pakar patologi forensik, yang menjalankan bedah siasat ke atas mayat si mati pada 1 Februari 1997 berpendapat mayat itu telah mati kurang daripada seminggu sebelum pembedahan. Pemeriksaannya ke atas jasad itu mendedahkan luka robek pada dahi, luka robek berbentuk Y di kepala kiri di atas telinga, luka robek pada pelipis kanan, luka robek berbentuk Y di belakang kepala sebelah kanan, luka-luka bakar dari kepala ke sebahagian kaki serta patah tulang radius dan ulna kanan. Pemeriksaan dalaman menunjukkan patah tulang tengkorak berganda yang mengenai tulang dan temporal kiri, tulang parietel kiri, tulang oksipital, di sebelah kiri dan kelihatan retak itu terus ke tulang parietal kanan. Tidak ada jelaga didapati di dalam saluran pernafasan.
- I

SP24 membuat kesimpulan jasad itu ialah seorang perempuan dewasa yang sudah rentong sebahagiannya. Terdapat luka robek berganda di kelapa serta patah tulang tengkorak berganda. Terdapat kesan pendarahan otak. Disimpulkan jasad itu telah mati dulu baru dibakar. Sebab kematian adalah kecederaan teruk di kepala akibat trauma tumpul di kepala.

A

B

[10] P10 dikatakan boleh menyebabkan luka robek yang terdapat pada jasad itu. Dengan terdapatnya luka robek yang berganda dan di berlainan tempat, SP24 lebih cenderung mengatakan luka-luka itu ditujukan di kepala dan bukan akibat terjatuh. Tulang radius dan ulna patah disebabkan percubaan si mati menangkis — sebagai luka tangkis. Pada pendapat SP24 juga kecederaan di kepala si mati itu memang cubaan untuk memamatkannya. Adalah sukar untuk mangsa boleh hidup daripada kecederaan sedemikian. Lebih daripada satu pukulan telah ditujukan dan mengenai kepala si mati. SP24 menafikan saranan peguambela bahawa kecederaan yang dialami adalah akibat tendangan yang kuat ke badan si mati dan dia jatuh kerana biasanya kalau jatuh hanya satu tulang sahaja yang patah.

C

D

[11] SP22 (Syed Mohd Radzuan bin Syed Abdullah) adik lelaki perayu berada di rumah sewa rakan perempuannya SP18 pada petang 27 Januari 1997. Rumah itu terletak di Kampong Permatang Chichar iaitu tidak jauh dari Kampong Bentan. Mereka sedang makan selepas berbuka puasa apabila perayu datang dengan menaiki kereta Proton warna biru. Perayu makan, mandi dan berehat di situ hingga larut malam. Perayu membawa bersamanya dua telefon bimbit P9 miliknya dan P12. Jawapan perayu kepada pertanyaan SP18 mengenai P12 ialah 'Handphone orang mabuk'. Kedua-dua P9 dan P12 telah diuji oleh SP18 dan SP22 dengan membuat panggilan antara satu dengan yang lain dan didapati berfungsi. SP18 melihat nombor 018-898 dan beberapa angka lain timbul pada P9 apabila berhubung dengan P12. Perayu telah meninggalkan P12 bersama SP22 setelah baterinya dikeluarkan. Walau bagaimanapun SP22 telah menggunakan P12 untuk menghubungi perayu pada 29 Januari 1997 dengan meminjam bateri dan dengan bantuan rakan sekerjanya SP21. P12 tanpa bateri itu kemudian ditanam oleh SP22 di bawah rumah SP18. Pada 4 Februari 1997 SP22 telah ditahan polis dan dia telah menunjukkan kepada SP30 tempat P12 ditanam dan P12 dirampas untuk dijadikan barang kes. Bateri P43 yang dijumpai di dalam kereta CAC 4985 yang dipandu oleh perayu semasa dia ditangkap di Kuantan didapati sesuai digunakan untuk telefon bimbit P12.

E

F

G

H

[12] Pergerakan perayu pada malam itu seterusnya dikesan di kedai runcit SP5 (Alina bt Harun) di Kampong Semangat, Jalan Pekan-Kuantan. SP5 dikejutkan dari tidurnya pada 28 Januari 1997 lebih kurang pukul 2 pagi apabila perayu mengetuk pintu rumah kedainya dan memberitahunya dia kehabisan minyak dan meminta membeli segelen minyak petrol. SP5 yang

I

- A lazimnya menjual minyak petrol dengan harga RM2 sebotol kepada pelanggan orang kampung itu bersetuju menjual lima botol. Perayu menolak keretanya ke hadapan kedai SP5 yang menghulurkan botol-botol minyak itu kepadanya melalui tingkap. Setelah mengisi minyak perayu memberitahu SP5 dia tidak ada duit dan dia telah meninggalkan sebentuk cincin belah rotan kepada SP5
- B dengan pesanan dia akan datang esok lepas berbuka puasa. SP5 tengok nombor kereta perayu dan menulisnya dengan pensil pada kertas. Lepas itu kerana takut tulisan itu hilang dia tulis pula pada kotak ubat nyamuk. SP5 mengecam cincin P22 sebagai cincin yang diberi kepadanya oleh perayu.
- C [13] Kereta CAC 4985 telah dibawa oleh seorang lelaki Melayu ke stesyen Esso di Jalan Bukit Ubi, Kuantan pada 28 Januari 1997 pukul 10 pagi. Ini dicatat oleh SP11 (Chia Yee Foo) dalam bukunya P36 yang diambil oleh polis pada 5 Februari 1997. Mengikut SP11 lelaki itu telah mengarahnya untuk
- D mencuci di luar dan dalam kereta dan juga mengvakum. SP12 (Fatimah bt Serin) peniaga kereta sewa di Kuala Rompin mengakui kereta Proton Saga CAC 4985 adalah kepunyaannya. Dia kenal perayu sebagai mekanik keretanya sejak setahun sebelum meminjamkan kereta itu kepada perayu secara lisan pada 14 Januari 1997 pukul 12.30 malam untuk dua hari tanpa bayaran. Pada
- E 20 Januari 1997 perayu menelefonnya minta sambung guna kereta tersebut tetapi disuruh hantar balik. Tiga hingga empat hari kemudian perayu menelefonnya lagi dan sekali lagi disuruh pulangkan kereta itu tetapi tidak dipulangkan. Perayu menelefon SP12 lagi pada 30 Januari 1997 dan apabila perayu gagal menyerahkan balik keretanya SP12 telah membuat laporan polis di
- F Rompin pada 1 Februari 1997. Pada 2 Februari 1997 dia mendapat tahu kereta CAC 4985 berada di Balai Polis Pekan.
- [14] Mengikut SP19 (Syed Zamri bin Syed Abdullah) perayu telah datang ke rumahnya di Kampong Bukit Ubi, Kuantan pada 31 Januari 1997 pukul 2–3
- G pagi dan menyerahkan kepadanya dua surat pajak P14A dan B untuk disimpan selama empat hingga lima hari. Apabila mendapat tahu perayu telah ditangkap SP19 telah memberitahu hal itu kepada pihak polis. Barang-barang kemas yang tersenarai di dalam P14A dan B telah dirampas oleh SP30 daripada kedai pajak gadai SP4 pada 5 Februari 1997. Barang-barang kemas tersebut ialah dua
- H rantai leher P15 dan P16, rantai tangan P17, dua bentuk cincin P18 dan P19 dan loket P20. SP4 mengesahkan yang perayu telah datang sendiri ke kedainya pada 28 Januari 1997 untuk menggadai barang-barang kemas tersebut.
- [15] P9 ialah telefon bimbit perayu yang telah dibeli oleh perayu bersama
- I adiknya SP25 di Johor pada 4 November 1996 dengan menggunakan nama dan alamat SP20 (Zulkifli bin Jantan). Telefon bimbit itu didaftar dengan nombor 010–7157551 dan P9 hanya digunakan oleh perayu selepas 15 Januari 1997. P12 telah dibeli oleh si mati pada 5 September 1996 dan didaftar dengan nombor Mobikom 018–8982042. SP15 pada tempoh yang material telah

menggunakan telefon bimbit bernombor 010-9899658 yang dibekal oleh SP29 kepadanya. P53 iaitu bil bulan Januari 1997 menunjukkan lima panggilan dibuat daripada telefon bimbit P9 kepada nombor telefon P12 kepunyaan si mati pada 27 Januari 1997 antara pukul 12.16 petang ke 2.55 petang dengan dua panggilan terakhirnya untuk tempoh 20 saat dan 14 saat sahaja. P45D iaitu bil telefon P12 mengesahkan panggilan si mati daripada Pekan kepada SP15 pada pukul 6.34 petang dan 7.37 malam iaitu waktu-waktu sebelum dan selepas berbuka puasa. P53 juga menunjukkan satu lagi panggilan dibuat daripada P9 kepada P12 pada 28 Januari 1997 pukul 2.11 pagi selama 16 saat. Panggilan-panggilan ini adalah konsisten dengan keterangan SP15 mengenai panggilan-panggilan telefon yang diterima oleh si mati daripada perayu pada hari tersebut. Walaupun waktu panggilan yang dinyatakan oleh SP15 berbeza dengan apa yang tercatat dalam P53 tetapi penjelasan SP15 bahawa dia menerima panggilan telefon berikutnya daripada si mati lebih dua jam kemudian iaitu sebelum berbuka puasa (mengikut P45D pada pukul 6.34 petang) adalah konsisten dengan bukti dokumentari itu. Panggilan yang dibuat pada pukul 2.11 pagi itu menyokong keterangan mengenai ujian telefon yang dibuat oleh SP22 dan SP18 semasa perayu datang ke rumah mereka.

[16] Percakapan beramaran perayu yang dirakam oleh SP28 (Ketua Inspektor Mohd Saidi bin Abd Rashid) pada 5 Februari 1997 telah diterima masuk oleh hakim bicara sebagai P61. Dalam P61 perayu telah mengesahkan yang dia telah membuat temujanji dengan si mati dan telah membawanya ke Pekan dengan menaiki kereta Proton Saga CAC 4985 yang disewanya. Dia mereka alasan bahawa Yusuf hendak berjumpa si mati sedangkan tujuan sebenarnya ialah untuk menggoda si mati. Dalam perjalanan ke Pekan mereka masuk ke Kampong Bentan dan setelah berlegar mencari tempat yang sesuai mereka telah berhenti di sebuah pondok kosong untuk bercumbu. Apabila perayu cuba mencium si mati dia telah ditampar di muka dan dituduh menipu. Oleh kerana malu perayu telah menerajang si mati dengan kakinya menyebabkan si mati jatuh terlentang ke lantai dan pengsan. Perayu mengambil sebatang kayu yang ada di situ dan memukul si mati di bahagian kepalanya. Perayu termenung seketika kerana panik. Kemudian perayu telah merasa nadi si mati dan mendapati dia tidak lagi bernyawa. Kemudian dia telah mengheret jasad si mati menuruni tangga dan dengan diterangi cahaya pemetik api dia telah mengambil barang-barang kemas serta telefon bimbit si mati sebelum menutup jasadnya dengan surat khabar dan kain yang ada di situ. Perayu telah beredar dari situ lebih kurang pukul 8 malam dan pergi ke rumah adiknya SP22 di mana telefon bimbit si mati ditinggalkan tanpa bateri dengan pesanan supaya tidak menggunakannya. Perayu juga mengesahkan yang dia telah singgah di sebuah kedai di Kampong Semangat pada lebih kurang pukul 2 pagi dalam perjalanannya balik ke Kuantan kerana kereta kehabisan minyak dan di situ dia membayar harga minyak dengan sebutuk cincin. Perayu mendakwa dia bermalam di sebuah flat di Jang Wong Ah Jang dan pada pagi

- A** esoknya dia menghantar kereta untuk dicuci di stesyen Esso Jalan Bukit Ubi dan pergi ke kedai pajak gadai di mana dia telah menggadai semua barang kemas si mati dengan harga RM1,150. Perayu juga mendakwa telah pergi ke Kuala Terengganu bersama dua orang rakan perempuannya dan apabila balik semula ke Kuantan pada 30 Januari 1997 dia telah pergi ke Jalan Bukit Ubi di
- B** mana dia telah meninggalkan resit gadai di rumah adiknya untuk simpanan. Dia telah ditangkap pada tarikh yang sama di Lazer Bar di Jalan Wong Ah Jang.

[17] Di akhir kes pendakwaan hakim bicara telah memutuskan pihak pendakwa telah berjaya membuktikan kesnya melampaui keraguan munasabah terhadap perayu tetapi telah gagal membuktikan kes terhadap Yusuf. Oleh itu Yusuf telah dilepas dan dibebaskan manakala perayu telah diperintah untuk mengemukakan pembelaan.

#### KES PEMBELAAN

- D**
- [18] Untuk kes pembelaannya perayu telah memberi keterangan bersumpah. Perayu tidak memanggil saksi-saksi lain untuk kes pembelaannya. Kes pembelaan perayu telah pun dirumuskan oleh hakim bicara seperti berikut:

- E**
- Keterangan pembelaan T1 tidak jauh berbeza dengan apa yang dinyatakannya dalam P61 sehingga mereka sampai di pondok kosong di Kg Bentan. Cerita T1 berubah di situ apabila dia mengatakan Kamriah telah menuduhnya menipu dan menamparnya dan dia menamparnya balik. Ini dikatakan berlaku di luar kereta.
- F** Kamriah juga dikatakan telah cuba menyeranginya dengan kasut dan kemudian lari naik ke atas pondok itu. T1 mengejanya dan mereka bertengkar lagi di atas pondok di mana Kamriah telah menggunakan kata-kata yang kesat terhadapnya. T1 mendakwa telah hilang pertimbangan lalu menerajang Kamriah dengan kaki kirinya dengan kuat hingga dia tersungkur tetapi bangun semula dan dengan mencapai sebatang kayu di atas lantai telah memukul T1 dengannya. T1 telah merampas kayu itu dan membalas pukulan di kepala Kamriah tetapi dapat dielak. Walau bagaimanapun pukulan kedua T1 kena kepala Kamriah dan dia jatuh ke lantai. T1 menafikan berniat untuk mencederakan Kamriah dan juga menafikan P10 adalah kayu yang digunakan. Dia mengaku memukul Kamriah sekali sahaja dengan kayu. Apabila meyedari Kamriah telah meninggal dunia T1 telah membawa jasad si mati turun tangga ke hadapan pondok itu. Dia mengaku telah mengambil barang-barang kemas dan telefon bimbit si mati dengan diterangi lighter tetapi menafikan telah membakar jasad itu. Bahkan dia menafikan telah menutup mayat itu dengan kayu atau papan (seperti ketika mayat dijumpai — lihat gambar P6(10).

#### I KEPUTUSAN HAKIM BICARA

[19] Hakim bicara antara lainnya memutuskan bahawa pembelaan perayu selain daripada mengesahkan yang si mati menemui ajalnya di tangan perayu di pondok tersebut adalah tidak selari dengan apa yang diceritakannya dalam

percakapan beramaran P61 dalam aspek-aspek penting yang menjejaskan kredibilitinya. Pembelaan perayu juga didapati bercanggah dengan dan tidak disokong oleh keterangan lisan dan senyap yang dikemukakan dan diterima. Cerita perayu bahawa dia membawa si mati ke Pekan pada hari tersebut untuk mencari Yusuf hanyalah rekaannya kerana sebenarnya dia hendak membawa si mati untuk bercumbu.

A

B

[20] Hakim bicara seterusnya memutuskan keterangan perayu bahawa dia memukul kepala si mati dengan hanya satu pukulan selepas berlaku pertengkaran dengan si mati dan si mati mengeluarkan kata-kata kesat terhadapnya dan kejadian pukul memukul dengan kayu di antara mereka merupakan cubaan perayu untuk mewujudkan suasana yang boleh menimbulkan bangkitan marah besar dan mengejut sebagai alasan tindakan keterlaluan perayu itu adalah fikir semula (*afterthought*). Hakim bicara berpendapat tidak wujud bangkitan marah besar dan mengejut atau pergaduhan mengejut yang boleh menimbulkan pengecualian 1 atau 4 s 300 Kanun Keseksaan. Beliau seterusnya memutuskan pembelaan perayu tidak boleh dipercayai dan ia tidak menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pendakwaan terhadapnya.

C

D

#### ALASAN RAYUAN

E

[21] Di hadapan kami peguambela perayu yang terpelajar telah mengemukakan satu alasan rayuan utama iaitu hakim bicara telah khilaf dari segi undang-undang dan fakta apabila memutuskan bahawa pengecualian-pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksaan tidak terpakai.

F

[22] Dalam hujahnya peguambela terpelajar telah merujuk kepada keterangan perayu yang menyatakan si mati menuduhnya menipu dan si mati menamparnya dan selain itu si mati mengeluarkan kata-kata kesat. Si mati menyerang perayu dengan kasut dan kasut tersebut terkena dahi perayu menyebabkan terdapat benjul di dahi perayu. Si mati telah memaki hamun perayu pada masa itu dengan mengeluarkan perkataan berikut:

G

(a) 'jantan celaka'

H

(b) 'penipu, dasar lelaki nak ambil kesempatan'

[23] Perayu mengatakan disebabkan oleh bangkitan marah yang dimulakan oleh si mati dia hilang kawal perasaan marah dan menerajang si mati dan seterusnya ada memukul si mati dengan kayu. Peguambela perayu berhujah bahawa dalam memutuskan sama ada tindakan si mati itu telah menimbulkan bangkitan marah besar dan mengejut kepada perayu ujian yang harus dipakai ialah ujian seorang yang munasabah ('reasonable man') dalam kelas masyarakat

I

- A yang sama seperti perayu apabila berada dalam situasi yang sama seperti perayu seperti yang telah diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam kes *Lorensus Tukan v Public Prosecutor* [1988] 1 MLJ 251. Beliau seterusnya berhujah bahawa hakim bicara telah gagal mengguna ujian 'reasonable man' ini apabila memutuskan sama ada perayu telah berjaya menimbulkan pembelaan
- B bangkitan marah besar dan mengejut. Beliau juga merujuk kepada kes *Mat Sawi bin Bahodin v Public Prosecutor* [1958] MLJ 189.

- [24] Peguambela perayu seterusnya berhujah bahawa perayu juga telah berjaya menimbulkan pembelaan di bawah pengecualian 4 s 300 kerana terdapat perkelahian mengejut ('sudden fight') dan perayu tidak mempunyai niat membunuh si mati. Kes *Teoh Seng Lian v Public Prosecutor* [1986] 1 MLJ 474 dirujuk oleh peguambela terpelajar mengenai isu ini.
- C

#### KEPUTUSAN MAHKAMAH RAYUAN

- D
- [25] Di dalam kes ini selain daripada eksh P61 iaitu percakapan beramaran perayu, kes pihak pendakwaan adalah bergantung kepada keterangan ikut keadaan sebagaimana yang telah diulaskan oleh hakim bicara di dalam alasan penghakiman beliau. Oleh kerana kesalahan ini berlaku pada 27 Januari 1997
- E iaitu sebelum pindaan kepada s 180 Kanun Prosedur Jenayah berkuatkuasa maka beban ke atas pihak pendakwaan adalah seperti dinyatakan dalam kes *Arulpragasam all Sandaraju v Public Prosecutor* [1997] 1 MLJ 1 iaitu bukti melampaui keraguan munasabah di penutup kes pihak pendakwaan (*Dalip Bhagwan Singh v Public Prosecutor* [1998] 1 MLJ 1).
- F

- [26] Dalam kes ini hakim bicara telah memakai beban bukti yang betul di penutup kes pihak pendakwaan sebagaimana yang terdapat pada ms 353 rekod rayuan di mana beliau memutuskan kes terhadap perayu telah dibuktikan
- G tanpa keraguan. Ekshibit P61 iaitu percakapan beramaran perayu telah diterima masuk oleh hakim bicara setelah perbicaraan dalam perbicaraan diadakan. Kami mendapati hakim bicara telah membuat keputusan yang betul apabila menerima masuk eksh P61 berdasarkan keterangan yang dikemukakan dalam perbicaraan dalam perbicaraan tersebut. Lagipun eksh P61 tidak
- H dipertikaikan dalam rayuan perayu di hadapan kami.

- [27] Adalah didapati apa yang dikatakan oleh perayu dalam eksh P61 adalah konsisten dengan keterangan-keterangan saksi-saksi pihak pendakwaan mengenai apa yang berlaku kepada si mati sebelum dan selepas kematiannya.
- I Perkara ini telah dinyatakan oleh hakim bicara dalam alasan penghakiman beliau seperti berikut:

23 Pengakuan T1 dalam P61 bukan sahaja mengesahkan penglibatan dirinya dengan kematian Kamriah tetapi juga konsisten dengan keterangan-keterangan saksi pendakwaan mengenai apa yang berlaku kepada Kamriah sebelum dan selepas

kematiannya dan yang berkaitan dengannya. Jika semua keterangan dan hal keadaan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan hanya menunjukkan kepada T1 sebagai satu-satunya orang yang telah menyebabkan kematian Kamriah dengan penerimaan P61 tidak lagi boleh dinafikan yang dialah orang yang melakukannya. Pukulan dengan kayu beluti P10 di kepala si mati membuktikan niat untuk membunuh.

A

B

[28] Ujian yang terpakai bagi keterangan mengikut keadaan telah dinyatakan dengan jelas dalam beberapa keputusan kehakiman. Umpamanya dalam kes *Chan Chwen Kong v Public Prosecutor* [1962] MLJ 307, Thomson CJ berkata:

C

Where the evidence is wholly circumstantial what has to be considered is not only the strength of each individual strand of evidence but also the combined strength of these strands when twisted together to make a rope. The real question is: is that rope strong enough to hang the prisoner?

D

[29] Dalam kes *Public Prosecutor v Hanif Basree bin Abdul Rahman* [2008] 3 MLJ 161; [2008] 4 CLJ 1 Zaki Tun Azmi PMR berkata pada ms 172 (MLJ); 16–17 (CLJ):

E

[27] Circumstantial evidence is defined in no better words than in the remarks in the case of *Idris v Public Prosecutor* [1960] 1 MLJ 296, which quoted Lord Cairns' in the House of Lords case of *Belhaven and Stenton Peerage* [1875–1976] App Cas 278 at p 279:

F

My Lords, in dealing with circumstantial evidence we have to consider the weight which is to be given to the united force of all the circumstances put together. You may have a ray of light so feeble that by itself it will do little to elucidate a dark corner. But on the other hand you may have a number of rays, each of them insufficient but all converging and brought to bear upon the same point and when united, producing a body of illumination which will clear away the darkness which you are endeavouring to dispel.

G

[28] The learned trial judge in *Idris v Public Prosecutor* said:

In other words circumstantial evidence consists of this: that when you look at all the surrounding circumstances, you find such a series of undesigned, unexpected coincidences that, as a reasonable person, you find your judgment is compelled to one conclusion. If the circumstantial evidence is such as to fall short of that standard, if it does not satisfy that test. If it leaves gaps then it is of no use at all. As I have stated this case depends entirely upon circumstantial evidence.

H

I

[30] Keterangan ikut keadaan terhadap perayu telah pun dianalisa dan dipertimbangkan oleh hakim bicara seperti yang terdapat dalam alasan

- A penghakiman beliau. Antara keterangan-keterangan ikut keadaan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan ialah:
- (a) Perayu adalah orang yang terakhir berada bersama si mati. Ini berdasarkan keterangan SP15 iaitu rakan serumah si mati.
- B (b) SP12 (peniaga kereta sewa) mengesahkan bahawa motokar nombor CAC 4985 telah dipinjamkan kepada perayu mulai 14 Januari 1997.
- (c) Perayu telah mencuci kereta tersebut pada 28 Januari 1997 jam 10 pagi dan ini telah disahkan oleh SP11 (pencuci kereta).
- C (d) SP5 telah menjual lima botol minyak petrol kepada perayu pada 28 Januari 1997 jam 2 pagi. Perayu telah memberikan sebentuk cincin kepunyaan si mati kepada SP5 kerana perayu tidak mempunyai wang untuk dibayar kepada SP5 pada awal pagi itu.
- D (e) Barang-barang kemas si mati telah digadai oleh perayu dan dia telah menyerahkan dua surat pajak gadai kepada SP19 pada 31 Januari 1997. SP4 mengesahkan bahawa perayu datang ke kedainya untuk menggadai barang-barang kemas tersebut.
- E (f) Telefon bimbit si mati telah dibawa balik ke rumah adik perayu (SP22) pada petang hari kejadian.
- (g) Mayat si mati dibakar selepas si mati dibunuh.
- F [31] Keterangan-keterangan yang dikemukakan oleh pihak pendakwaan telah dianalisa dan ditimbang oleh hakim bicara secara menyeluruh dan dengan betul. Kami juga telah meneliti keterangan-keterangan tersebut dan kami berpendapat berdasarkan kesemua keterangan ikut keadaan yang ada dan tanpa mengambilkira P61 ia menjurus kepada satu kesimpulan sahaja iaitu
- G perayu yang membunuh si mati. Dalam kes ini kes pihak pendakwaan disokong oleh P61. Kami berpuas hati dan bersetuju dengan keputusan hakim bicara bahawa di peringkat penutup kes pendakwaan pihak pendakwaan telah membuktikan kes melampaui keraguan yang munasabah terhadap perayu.
- H Oleh itu keputusan hakim bicara memanggil perayu mengemukakan pembelaannya adalah betul.
- [32] Sebagaimana yang dinyatakan tadi hanya satu isu sahaja diujahkan oleh peguambela perayu dalam rayuan ini iaitu kejadian tersebut berlaku
- I disebabkan oleh bangkitan marah besar dan mengejut yang dimulakan oleh si mati sendiri dengan tindakan si mati menampar dan menyerang perayu dengan kasut. Kejadian ini juga tidak dirancang dan merupakan perkelahian mengejut yang berlaku apabila si mati memaki hamun perayu dan menyerangnya. Adalah diujahkan seterusnya bahawa berdasarkan keterangan

yang ada kesalahan yang dilakukan oleh perayu hanyalah menyebabkan kematian tanpa niat untuk membunuh iaitu kesalahan di bawah s 304 Kanun Keseksaan.

A

[33] Pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksaan memperuntukkan seperti berikut:

B

Exception 1

Culpable homicide is not murder if the offender, whilst deprived of the power of self control by grave and sudden provocation, causes the death of the person who gave the provocation, or causes the death of any person by mistake or accident.

C

The above exception is subject to the following provisos:

- (a) that the provocation is not sought or voluntarily provoked by the offender as an excuse for killing or doing harm to any person;
- (b) ...
- (c) ...

D

Exception 4

Culpable homicide is not murder if it is committed without premeditation in a sudden fight in the heat of passion upon a sudden quarrel, and without the offender having taken undue advantage or acted in a cruel or unusual manner.

E

Explanation — it is immaterial in such cases which party offers the provocation or commit the first assault.

F

[34] Perkara ini telah pun ditimbang oleh hakim bicara di mana beliau telah memutuskan bahawa keterangan perayu mengenai apa yang berlaku di dalam pondok tempat kejadian iaitu perayu memukul kepala si mati dengan kayu sekali sahaja dan pukulan itu didahului dengan pertengkaran kata-kata kesat daripada si mati dan pukul memukul dengan kayu di antara mereka merupakan fikir semula (*afterthought*) perayu untuk melepaskan diri daripada pertuduhan. Hakim bicara telah menolak pembelaan perayu dan mengatakan pembelaan perayu tidak boleh dipercayai dan tidak menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pihak pendakwa. Hakim bicara seterusnya menyatakan:

G

H

30. Walau apapun jua pembelaan T1 jika diterima tidak juga membantu melepaskannya daripada pertuduhan membunuh. Tidak wujud bangkitan marah besar dan mengejut atau pergaduhan mengejut yang boleh menimbulkan Pengecualian (1) atau (4) s 300 Kanun Keseksaan. Tidak ada sebab bagi T1 mengejar si mati ke dalam pondok selepas mereka saling menampar antara satu dengan lain ekoran si mati menuduhnya menipu. Dia tidak perlu naik ke pondok itu melainkan dia ada niat tak baik terhadap si mati.

I

- A 31. Menjawab kepada peguambela yang bijaksana T1 mengatakan yang dia tidak akan memukul si mati kalau tak kerana perkataan-perkataan 'jantan celaka', 'lelaki penipu' dan 'nak ambil kesempatan' yang digunakan oleh si mati terhadapnya. T1 sendiri mengaku yang dia sendiri yang menyebabkan kata-kata itu dihamburkan oleh si mati dan telah membangkitkan kemarahannya. Petikan keterangan pembelaannya ialah seperti berikut:
- B
- C Di dalam rumah (pondok) itu kami bertengkar. Tentang saya mengungkitkan yang dia selalu ikut orang lain keluar. Saya kata buat apa cari Yusuf (T-2). Ini menimbulkan kemarahan Kamriah. Dalam masa yang sama dia memaki hamun saya dengan berbagai tuduhan. Dia kata kepada saya 'jantan celaka' dan berbagai kata makian yang kasar. Dia juga kata penipu, dasar lelaki nak ambil kesempatan. Dalam masa yang sama saya tak dapat kawal perasaan marah saya.
- D Jelas di sini kebangkitan marah bukan datang daripada si mati tetapi dari T1 sendiri dengan itu pengecualian (1) tidak terpakai. Kes *Mat Rawi* perlu dibezakan kerana sabitan di situ diubah atas sebab salah arah Hakim perbicaraan yang membuat penemuan fakta atas isu yang sepatutnya dirujuk kepada juri. Begitu juga pengecualian (4) tidak terpakai kerana suasana di sini bukannya serangan dalam pergaduhan mengejut tanpa penyerangnya mengambil kesempatan berlebihan atau bertindak kejam atau dalam keadaan luar biasa. Pergaduhan di dalam pondok diakui disebabkan oleh provokasi daripada T1 sendiri yang membarakan api kemarahan si mati ekoran pembohongannya. T1 juga mengambil kesempatan dan bertindak kejam apabila menerajang si mati hingga tersungkur dan tak cukup dengan itu telah memukul kepalanya dengan kayu sedangkan dia tidak perlu mencederakan si mati setelah merampas kayu itu daripada tangannya. Tindakan T1 nyata jauh melebihi apa yang wajar kerana dia tahu apa yang dilakukan itu merbahaya dan boleh mendatangkan maut tetapi masih mengambil risiko melakukannya.
- E
- F
- G [35] Kami dapati hakim bicara telah memperhalusi dan mempertimbangkan dengan teliti pembelaan perayu khususnya isu yang dibangkitkan oleh peguambela perayu dihadapan kami. Beliau telah memberi penilaian yang sepenuhnya ke atas pembelaan perayu. Dalam membuat keputusannya sama ada berkaitan isu fakta atau undang-undang yang berbangkit daripada pembelaan perayu hakim bicara tidak ada melakukan apa-apa kesilapan atau salah arah dalam undang-undang. Adalah jelas bahawa kecederaan yang dialami oleh si mati iaitu luka robek berganda serta patah tulang tengkorak berganda, sebagaimana yang telah dinyatakan oleh hakim bicara, menunjukkan perayu memukul si mati bertalu-talu di kepala dan bukan sekali seperti yang didakwa oleh perayu. Keterangan SP24 mengatakan lebih daripada satu pukulan telah ditujukan ke kepala si mati berdasarkan luka berbentuk Y. Kami bersetuju dengan keputusan hakim bicara bahawa pembelaan perayu tidak boleh dipercayai dan tidak menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pendakwaan terhadapnya.
- H
- I

[36] Mengenai pengecualian 1 s 300 Kanun Keseksaan Nik Hashim FCJ dalam kes *Che Omar bin Mohd Akhir v Public Prosecutor* [2007] 4 MLJ 309 telah memberi pandangan berikut pada ms 316–317: A

[14] The question whether the provocation was grave and sudden such as to make the accused to lose his self control is a question of fact and not one of law (see explanation to exception 1 to s 300 of the PC; *Kuan Ted Fatt v Public Prosecutor* [1985] 1 MLJ 211 (FC). Each case is to be considered according to its own facts. The court must decide on the particular circumstances of that case whether the provocation was grave and sudden enough to permit an indulgent view of the crime committed by the accused (see Ratanlal & Dhirajlal, *The Indian Penal Code*, (29th Ed), 2002 at p 1194). B C

[15] The test of grave and sudden provocation was clearly stated in the Supreme Court case of *Lorensus Tukan v Public Prosecutor* [1988] 1 MLJ 251. Seah SCJ in delivering the judgment of the court said at p 253:

The test of ‘grave and sudden’ provocation is whether a reasonable man, belonging to the same class of society as the accused, placed in the situation in which the accused was placed would be so provoked as to lose his self control (see *Nanavati v State of Maharashtra* AIR 1962 SC 605 at p 530). D

In determining what amounts to grave and sudden provocation the court may take into account the habits, manners and feelings of the class or community to which the accused belongs, but not of the particular idiosyncracies of the accused (see *Madhavan v State of Kerala* ). E

[16] It is also said that the defence of provocation is a dual one: the alleged provocative conduct must be such as: (i) actually causes in the accused; and (ii) might cause in a reasonable man, a sudden and temporary loss of self-control as the result of which he kills the deceased. F

[17] Thus, in order to successfully set up provocation as a defence for the reduction of the offence of murder to one of culpable homicide not amounting to murder, it is not enough to show that the accused was provoked into losing his self control; it must be shown that the provocation was grave and sudden and must have by its gravity and suddenness caused a reasonable man to lose his self control and induced him to do the act which caused the death of the deceased. In determining that question the court may also consider, along with other factors, the nature of the retaliation by the accused, having regard to the nature of the provocation (see Ratanlal & Dhirajlal at p 1192; *Vijayan v Public Prosecutor* [1975] 2 MLJ 8). G H

[37] Dalam kes *Ikau anak Mail v Public Prosecutor* [1973] 2 MLJ 153 Mahkamah Persekutuan telah memberi pandangan berikut pada ms 154: I

To succeed in a defence of grave and sudden provocation, it is necessary in law for the defence to satisfy the court that not only by the act of the deceased that the accused had been deprived of the power of self control but such acts of provocation would also have deprived a reasonable man of the power of self control.

- A [38] Beban ke atas perayu untuk mewujudkan pembelaan di bawah pengecualian 1 dan 4 s 300 Kanun Keseksaan adalah berdasarkanimbangan kebarangkalian. Dalam kes *Bala anak Matik v Public Prosecutor* [2006] 3 MLJ 516 Zulkefli JCA telah berkata pada ms 527:
- B [15] Based on the above cited case authorities, it is clear that the threshold where the appellant in the present case must satisfy the court is on the balance of probabilities that the injuries that he had inflicted on the two deceased persons were as a result of grave and sudden provocation and not merely to cast a reasonable doubt on the prosecution case. In this context, in addition to the retraction by the appellant of the
- C cautioned statement (P28), it is our considered view that there was clearly no misdirection on the part of the learned trial judge in concluding that the appellant had failed to discharge on the balance of probabilities that he came within any of the special exceptions in s 300 of the Penal Code.
- D [39] Dalam kes ini hakim bicara memutuskan bangkitan marah datang dari perayu sendiri iaitu apabila perayu mengungkitkan yang si mati selalu ikut orang lain keluar pada hal perayu tiada apa-apa hubungan dengan si mati. Hakim bicara seterusnya menyatakan apa yang dilakukan dan diucapkan oleh
- E si mati sebelum dia diserang oleh perayu, jikapun benar tidak mencukupi untuk membentuk satu bangkitan marah besar dan mengejut. Beliau berpendapat tidak ada sebab untuk perayu mengejar si mati hingga ke dalam pondok selepas si mati menolak kemahuannya hendak bercumbu dengan si
- F mati semasa mereka berada di luar pondok dan menyerang si mati tanpa belas kasihan. Dalam kes ini keterangan menunjukkan bangkitan marah tersebut disebabkan dan dimulakan oleh perayu dan perayu menggunakan alasan tersebut untuk menyerang si mati.
- G [40] Walaupun hakim bicara tidak menyatakan dengan jelas bahawa beliau telah menggunakan ujian seorang yang munasabah ('reasonable man') dalam memutuskan bahawa tiada bangkitan marah besar dan mengejut dalam keputusannya kami percaya hakim bicara telah menggunakan ujian 'reasonable man' untuk mencapai keputusan tersebut kerana ini adalah satu
- H prinsip undang-undang yang mantap. Berdasarkan keterangan-keterangan yang ada kami juga berpendapat perbuatan dan percakapan si mati terhadap perayu sebelum dia diserang oleh perayu tidak membentuk bangkitan marah besar dan mengejut mengikut ujian seorang yang munasabah yang menyebabkan perayu hilang kawalan ke atas dirinya ('deprived the appellant of the power of self-control') untuk mewajarkan tindakbalas perayu dengan begitu kejam. Kami juga bersetuju dengan dapatan fakta hakim bicara bahawa proviso (a) kepada pengecualian 1 s 300 Kanun Keseksaan terpakai terhadap perayu kerana perayu sendiri yang menyebabkan si mati bertindak sedemikian rupa terhadap perayu.
- I

[41] Mengenai pengecualian 4 s 300 Kanun Keseksaan Syed Agil Barakbah HMA telah memberi pandangan berikut dalam kes *Teoh Seng Lian* pada ms 476:

There is a distinction between the two exceptions. In exception 1, there must be a grave and sudden provocation sufficient to deprive the accused of the power of self control when he killed the person who gave the provocation; in exception 4, notwithstanding that a blow has been struck or provocation given in the origin of the dispute, it is the subsequent conduct of both parties which puts them upon equal footing in respect of guilt, that is material. It should then be left to the jury to consider whether the appellant had taken an undue advantage or acted in a cruel or unusual manner.

[42] Hakim bicara telah membuat keputusan bahawa pengecualian 4 tidak terpakai kerana perayu telah mengambil kesempatan berlebihan atau bertindak kejam atau bertindak dalam keadaan luar biasa. Fakta kes menunjukkan perayu telah menerajang si mati hingga tersungkur dan seterusnya memukul kepala si mati dengan kayu beberapa kali sehingga menyebabkan kecederaan luka robek berganda kepala si mati serta patah tulang berganda dan si mati mati akibat kecederaan teruk di kepalanya. Tidak ada sebab perayu perlu menyerang si mati dengan begitu kejam setelah dia merampas kayu daripada si mati kerana si mati tidak bersenjata dan lagipun si mati seorang perempuan. Pada ketika itu si mati tidak mampu menyerang dan tidak mengancam serta mendatangkan bahaya kepada perayu. Dengan itu kami bersetuju dengan keputusan hakim bicara bahawa pengecualian 4 s 300 Kanun Keseksaan juga tidak terpakai terhadap perayu.

[43] Kami telah meneliti dan memperhalusi dengan cermat keterangan yang ada dalam rekod rayuan dan isu yang ditimbulkan oleh peguambela terpelajar dalam rayuan ini serta penghakiman hakim bicara. Kami berpuas hati hakim bicara tidak terkhilaf apabila beliau memutuskan bahawa pihak pendakwaan telah berjaya membuktikan kesnya terhadap perayu melampaui keraguan yang munasabah di akhir kes. Berdasarkan kepada alasan-alasan yang telah dihuraikan di atas kami berpendapat sabitan terhadap perayu adalah selamat. Oleh itu kami telah menolak rayuan perayu dan mengekalkan sabitan dan hukuman mati ke atasnya.

*Rayuan ditolak.*

Dilaporkan oleh MF Ibrahim